

SIKKERHETSDATABLAD

STARTA 2-Takt Alkylatbensin

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	10.04.2007
Revisjonsdato	21.03.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	STARTA 2-Takt Alkylatbensin
Kjemisk navn	Blyfri motorbensin
REACH reg. nr.	Se avsnitt 3
CAS-nr.	Se avsnitt 3
EC-nr.	Se avsnitt 3
Artikkelnr.	0010-260, 0010-280, 0010-290
GTIN-nr.	7331656102606, 7331656152809, 7331656001510

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde	Drivstoff for 2-takts motorer
Relevant identifiserte bruksområder	SU21 Private forbrukere Private husholdninger (= allmennheten = forbrukere) SU22 Profesjonell bruk Offentlige tjenester (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere) PC13 Brennstoffer
Bruk det frarådes mot	Dette produktet skal ikke brukes under dårlige ventilasjonsforhold.
Kjemikaliets kan brukes av forbrukere	Ja
Kjemikaliets brukes bare av forbrukere	Nei

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	Hagmans Nordic AB
Postadresse	Box 112
Postnr.	511 10
Poststed	FRITSLA

Land	SVERIGE
Telefon	+46 320-189 00
E-post	info@startaprodukter.se
Hjemmeside	www.startaprodukter.se
Org. nr.	556071-4890
Kontaktperson	Lasse Nilsson

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonssentralen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 1; H224
	Asp. tox 1; H304
	Skin Irrit. 2; H315
	STOT SE3; H336
	Aquatic Chronic 4; H413

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Fare
Faresetninger	H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H315 Irriterer huden. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H413 Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P261 Unngå innånding av støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. P273 Unngå utslipp til miljøet. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P331 IKKE framkall brekning. P312 Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag. P403+P233 Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket.

P405 Oppbevares innelåst.
P501 Innhold/beholder leveres i henhold til lokale bestemmelser.

2.3. Andre farer

Farebeskrivelse Ekstremt brannfarlig. Irriterer huden. Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet. Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Nafta (petroleum) , fullrange alkylat, butanhaltig	CAS-nr.: 68527-27-5	Flam. Liq. 1; H224	85 - 95 %
	EC-nr.: 271-267-0	Asp. tox 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	
Nafta (petroleum) , isomeriserings	CAS-nr.: 64741-70-4	Flam. Liq. 1; H224	5 - 15 %
	EC-nr.: 265-073-5	Asp. tox 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 STOT SE3; H336 Aquatic Chronic 2; H411	
	Indeksnr.: 649-277-00-5		
2-taktsolje syntetisk			2 %
Komponentkommentarer	Benzen < 0,1% Den fullstendige teksten for alle faresetninger er vist i pkt. 16.		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Den skadde flyttes straks fra eksponeringskilden. Flytt personen til frisk luft. Dersom ikke rask forbedring, kontakt lege. Plasser bevisstløse skadde i stabil sideleie og sørg for frie luftveier. Kontakt lege øyeblikkelig!
Hudkontakt	Ta av tilsølte klær. Vask huden grundig med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann eller øyeskyllevann i inntil 10 minutter. Løft øyelokket. Påse at eventuelle kontaktlinser er fjernet fra øyet før skylling. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING hvis produktet er petroleumbasert. Fare for aspirasjon og kjemisk lungebetennelse. Ved brekninger må hodet holdes så lavt at mageinnholdet ikke kommer ned i lungene. Skyll munnen grundig og gi rikelige mengder melk eller vann forutsatt at den skadde ikke er bevisstløs. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Produktet kan være aspirert og forårsake dødelig kjemisk lungebetennelse.
Akutte symptomer og virkninger	Innånding: Irritasjon i luftveiene, hodepine, synsforstyrrelser, svimmelhet, kvalme, brekninger og bevisstløshet. Hudkontakt: avfetter huden og kan forårsake irritasjon, hevelse og smerte. Produktet kan tas opp gjennom huden. Øyekontakt: Kan forårsake midlertidig ubehag og rødhet. Svelging: Kan forårsake kvalme,

	oppkast, diaré og luftveislidelser. Selv små mengder av produktet kan forårsake kjemisk lungebetennelse hvis det er forbundet med inntak eller oppkast i lungene.
Forsinkede symptomer og virkninger	Kjemisk lungebetennelse kan oppstå så sent som 1 dag etter eksponering og kan medføre fare for liv.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Informasjon om klinisk testing	Data mangler.
Medisinsk overvåking av forsinkede effekter	Symptomatisk behandling. Kjemisk lungebetennelse kan oppstå så sent som en dag etter eksponering og kan medføre livsfare.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Bruk: Skum. Pulver. Karbondioksid (CO ₂). Vannspray, -tåke eller -dis.
Uegnede slokkingsmidler	Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig. Damp kan danne eksplosive blandinger med luft selv ved romtemperatur. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antenneskilder. Damp kan antennes av en gnist, en varm flate eller en glo.
Farlige forbrenningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk kjemisk beskyttende klær og pusteapparat med trykk.
Brannslukningsmetoder	Beholdere i nærheten av brann flyttes eller kjøles med vann. Omfattende eller langtkommen brann bekjempes fra betryggende avstand eller sikkert sted. Hvis lekkasje eller spill ikke er antent, brukes vannspray for å spre damper og beskytte mannskap som stopper lekkasjen.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Brukes med tilstrekkelig ventilasjon. Unngå å innånde damp fra produktet. Undvik hudkontakt.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Opprenskningspersonell skal bruke åndedrettsvern og/eller verneutstyr mot væskekontakt. Bruk beskyttelseshansker, -briller/ansiktsskjerm og spesielt arbeidstøy. Verneutstyr skal tas på før man går inn i faresonen.

6.1.1. For ikke-innsatspersonell

Nødprosedyrer	Evakuer personalet ikke er nødvendige for opprydding.
---------------	---

6.1.2. For innsatspersonell

For innsatspersonell	Se punkt 8
----------------------	------------

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Sørg for ventilasjon og begrenns søl. Unngå avrenning til kloakk. Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp. Ved større utslipp til avløp/vannmiljø informeres lokale myndigheter.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Søl demmes og suges opp med sand, jord eller annet ikke-brennbart materiale. Ikke absorber i sagflis eller andre brennbare materialer. Spill samles forsiktig opp i tette beholdere og leveres til destruksjon iht. lokale forskrifter.
--------------------------------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Ingen anbefaling angitt.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Statisk elektrisitet og gnistdannelse skal forhindres. Unngå kraftig varme. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Skift straks gjennomvåte klær. Filler/kluter som er tilsølt, legges i brannsikker beholder.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Det skal være tilgang til håndvask med tilhørende såpe, rensekrem, beskyttelseskrem og fet krem. God personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og tilsølte områder med vann og såpe før arbeidsplassen forlates. Førstehjelpsutstyr inkl. øyeskylleflaske skal være tilgjengelige på arbeidsplassen.
------------------------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares utilgjengelig for barn. Oppbevares på et kjølig og godt ventilert sted. Må ikke oppbevares nær varmekilder eller utsettes for høye temperaturer. Emballasjen skal holdes tett lukket. Større mengder og lagerbeholdninger skal oppbevares i henhold til nasjonal forskrifter om oppbevaring av brannfarlige væsker.
Spesielle egenskaper og farer	Eksplisjonsfarlig ved oppvarming i lukket rom.
Forhold som skal unngås	Unngå kontakt med oksiderende stoffer.

Betingelser for sikker oppbevaring

Krav til lagerrom og beholdere	Beholdere oppbevares hermetisk lukket før og etter bruk.
--------------------------------	--

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Må ikke håndteres i trange rom uten tilstrekkelig ventilasjon. All håndtering skal foregå på godt ventilert sted. Normene skal overholdes, og faren for innånding skal gjøres minst mulig. Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted. Bruk beskyttelsesklær. Vernehansker og -briller anbefales.
--	--

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.
--	---

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Under normale bruksforhold er åndedrettsbeskyttelse ikke nødvendig. Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type A2.
----------------	--

Håndvern

Håndvern	Bruk vernehansker. Best egnet er PVC- eller gummihansker.
Egnede materialer	Hansker av nitrilgummi, PVA eller Viton anbefales.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller.
---------	--

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Bruk forkle eller vernedrakt ved fare for sprut.
----------------------------	--

Termisk fare

Termisk fare	Unngå kontakt med tennkilder. Ekstremt brannfarlig.
--------------	---

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	Ta av tilsølte klær og vask huden grundig med såpe og vann når arbeidet er ferdig. Vask tilsølte arbeidsklær før de brukes igjen. Bruk egnet håndkrem eller fuktighetskrem for å hindre uttørring og sprekke dannelse i huden.
--------------------------	--

Eksponeringskontroll

Tiltak ved privat bruk av kjemikalier	Sørg for god ventilasjon og bruke beskyttende hansker / klær og øyebeskyttelse. Bruk ikke tilsølte klær. Ved hudkontakt, vask huden med såpe og vann.
---------------------------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
---------------	-------

Farge	Lys (eller blek)
Lukt	Ingen. Svak lukt Petroleum
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 25 - 200 °C
Flammepunkt	Verdi: > -40 °C Metode: DIN 51755
Damptrykk	Verdi: 55 - 65 kPa
Relativ tetthet	Verdi: ~ 0,70 kg/dm ³ Kommentarer: Vid 15 grader C.
Løselighetsbeskrivelse	Oppløselig i: Organiske løsningsmidler
Løselighet i vann	100-300g/m ³
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Verdi: > 3 Metode: log Pow
Selvantennelighet	Verdi: > 300 °C
Viskositet	Verdi: < 1 mm ² /s Kommentarer: Vid 40 grader C (vatten = 0,6 mm ² /s).

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ikke bestemt.
-------------	---------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Data mangler.
-------------------------------	---------------

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke oksiderende stoffer.
----------------------------	-----------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Termisk nedbryting eller forbrenning kan frigjøre karbonoksider og andre giftige gasser eller damper.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: > 2000 mg/kg Art: Råtta
	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Dermal Verdi: > 2000 mg/kg Art: Råtta
	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LC50 Eksponeringsvei: Innånding. Verdi: > 50 mg/l Art: Råtta

Potensielle akutte effekter

Innånding	I høye konsentrasjoner virker damper sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme.
Hudkontakt	Irriterende og avfettende. Langvarig eller gjentatt kontakt fører til uttørring.
Øyekontakt	Sprut virker irriterende og kan fremkalle rødhet og svie.
Svelging	Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. Lungebetennelse kan oppstå dersom oppkast som inneholder løsningsmiddel, kommer ned i lungene. Inntak av større mengder kan forårsake bevisstløshet.

Forsinket / repeterende

Innånding	Gjentatt eller langvarig eksponering av produktet gjennom innånding kan forårsake skader på sentralnervesystemet.
Hudkontakt	Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Produktet kan absorberes gjennom huden og til slutt skade organer.
Svelging	Gjentatt eller langvarig eksponering av produktet gjennom innånding kan forårsake skader på sentralnervesystemet.

Kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonstoksiske

Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Forårsaker ikke kreft (ikke noe bevis for kreftfremkallende egenskaper).
Arvestoffskader	Ikke relevant.
Fosterskadelige egenskaper	Kroniske eller akutte helsefarer ikke kjent.
Reproduksjonsskader	Kroniske eller akutte helsefarer ikke kjent.

Symptomer på eksponering

Symptomer på overeksponering	Hudkontakt kan gi: Tørr hud. Alvorlig hudirritasjon. Inntak kan forårsake: Kvalme eller oppkast. Diaré. Hodepine. Svimmelhet. Bevisstløshet. Dampene kan i høye konsentrasjoner irritere luftveiene og føre til hodepine, tretthet, kvalme og brekninger. Bevisstløshet.
------------------------------	--

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk fisk	Verdi: ~ 5 mg/l Testvarighet: 96h
Akutt akvatisk alge	Verdi: ~ 5 mg/l Testvarighet: 72h Art: Gröналg
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: ~ 5 mg/l Testvarighet: 48h Art: Daphnia magna
Økotoksitet	Produktet kan skade organismer i jord og vann. Produktet inneholder stoffer som er giftige for vannorganismer, og som kan medføre uønskede langtidseffekter i vannmiljøet.
Akvatisk, kommentarer	Produktet er klassifisert som giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Produktet brytes langsomt ned. Produktet inneholder persistente (tungt nedbrytbare) stoffer. + Flyktige stoffer brytes ned i atmosfæren på få dager.
--	--

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Produktet inneholder potensielt bioakkumulerbare stoffer.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet er uoppløselig i vann og spres på vannoverflaten. Produktet inneholder stoffer som bindes til partikler og holdes tilbake i jordmiljøet.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke bestemt.
------------------------	---------------

12.6. Andre skadevirkninger

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Få bekreftet rutiner for avfallsdeponering med kommuneingeniør/miljøsjef/ Miljødirektoratet og lokale forskrifter.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 130702 bensin
Annen informasjon	Avfallet kan brennes. Avfall klassifisert som farlig avfall. Ved håndtering av avfall må det tas hensyn til de sikkerhetsregler som gjelder for håndtering av produktet.

Kluter og lignende som er fuktet med brannfarlige væsker, skal kastes i spesielle brannsikre dunker. Emballasjen bør samles inn for gjenbruk. Emballasjen må være tom (drypptørr).

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

ADR / RID / ADN	1203
IMDG	1203
ICAO / IATA	1203

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	Gasoline Alkylate 4-stroke
ADR / RID / ADN	BENSIN
IMDG	GASOLINE
ICAO / IATA	GASOLINE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	3
IMDG	3
ICAO / IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR / RID / ADN	II
IMDG	II
ICAO / IATA	II

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Ja
--------------------	----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-E, S-E
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Produktnavn	Ej relevant
-------------	-------------

ADR / RID - Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	D/E
Begrenset kvantum	LQ4
Farenr.	33

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Annen merkeinformasjon	Brannfarlig væske klasse 1.
Referanser (Lover/Forskrifter)	Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2009, med endringer. Europaparlamentet og rådsforordning (EF) 1272/2009 (CLP) om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Annen merkeinformasjon	Eksplosive damp / luft-blandinger kan dannes ved romtemperatur. Produktet kan aspireres og forårsake kjemisk lungebetennelse, som kan være dødelig.
Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i vår besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H315 Irriterer huden. H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H413 Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 1; H224; Asp. Tox. 1; H304; Skin Irrit. 2; H315; STOT SE 3; H336; Aquatic Chronic 4; H413;
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Endring i følgende punkter: 2, 3.
Versjon	3
Utarbeidet av	Lasse Nilsson